

Izaja vsak četrtok
za velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
spravilštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
ljevajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 15.

V Mariboru, dne 9. aprila 1903.

Tečaj XXXVII.

Velikonočne misli.

Spodnještajerski Slovenci ne moremo uživati s posebnim veseljem letošnjih velikonočnih praznikov. V celem našem političnem življenju nismo dosegli mnogo uspehov, pač pa smo v marsikaterem oziru ostali na slabem starem stališču ali pa celo nazadovali.

V naše urade prišli so zopet novi tuji, dočim se morajo sinovi spodnještajerskih slovenskih starišev potikati po drugih deželah. Mlademu slovenskemu naraščanju v sodnijski službi je za dolgo časa zaprta pot za avansiranje, ker se je vrnilo v sodnijsko službo tudi vse polno nemških ljudij, ki se nauče komaj par besedic slovenski, a so že sposobni za uradovanje med nami. Na gimnazijah se nastavlja učne moči iz severnih dežel, domače pa potiskajo na jug ali v nemška mesta. Na ljudskih šolah se niso hotele nastavlja moči, ki so bile slovenskega pokolenja ali mišljenja. V Mariboru se je ustanovilo nemško žensko učiteljsko, kjer pa se bodo fanatična nemško nacionalna dekleta usposobila tudi za pouk na slovenskih šolah. V bodočnosti nam torej preti še hujše ponemčevanje v našem šolstvu.

Vprašanje glede samostalnih slovenskih celjskih gimnazijskih razredov se je vedno v nevarnosti, da se neugodno reši. Mnogokaj so zakrivili tukaj slovenski možje sami, in prišel bo čas, ko bo jih narod moral poklicati na odgovor ter odstraniti. Vprašanje zaradi slovenskega učiteljskega se posvečuje vse premalo pozornosti. Predvsem bi bila poklicana učiteljska društva, da se zavzamejo

z vso vneto za stvar. Ljudske šole so za naš narodni obstanek največjega pomena. Ponemčujejo se vedno bolj, a mi si ne vemo in nočemo pomagati.

V držav. zboru sicer se trudijo poslanci kolikor mogoče za svoje volilce, a če ničesar ne dosežejo, krivi niso tega sami. Vlada je popolnoma odvisna od nemških strank in si ne upa ničesar storiti, s čemur bi razžalila nemško prenapetost. V deželnem zboru pa se naši poslanci niti pri proračunski razpravi ne oglašijo k besedi.

Letos bodo v nekaterih krajih volitve v okrajne zastope. Take volitve se morajo leta in leta pripravljati. Nemci to tudi store, Slovencem pa se zdi škoda napora in žrtve. Ni nemože, da izgubimo letos na novo kak okrajni zastop.

Nemškonacionalna stranka se po Spodnjem Štajerskem pridno organizira, tu si ustanavlja okrajne odbore. Mi Slovenci nimamo take organizacije, čeprav smo je mnogo bolj potrebni. In če je kje občinska volitev ali druga volitev, ni vsled tega — nikogar, ki bi stvar vodil in nadziral.

Žalostne so naše slovenske razmere na Spodnjem Štajerskem. Povsod po svetu se opazuje velikonočno navdušenje. Mi nimamo povoda, da bi veselo klicali: Aleluja!

Slovenski fantje!

Iz Sv. Benedikta v Slov. goricah smo dobili naslednjo izjavo:

Kakor poizvemo iz »Slov. Gospodarja« in »Naš. Doma«, so mariborski Nemci v

»Marburger Zeitung« nas Slovence imenovali »narod morilcev, roparjev in ljudožrccev«. Temu nečuvenemu razžaljenju slovenskega naroda kar najodločneje ugovarjamo podpisani mladeniči zupnije Sv. Benedikta v Slov. goricah ter vsemu svetu očitno izjavljamo, da smo pošteni slovenski sinovi poštenih slovenskih starišev. Ako je sploh kateri slovenski mladenič hodoben, pokvaril se je v mestih, tovarnah in rudokopih.

Lastnoročni podpisi.

Ferdinand Geratič, Franc Žizek, Anton Ploj, Jakob Ernest, Janez Kurbus, Jakob Fekonja, Pavel Hajnzič, Franc Veingerl, Ferdinand Rajter, Anton Lorenčič, Anton Minarič, Rudolf Zemljič, Eric Merčnik, Jakob Žnuderl, Ivan Žžek, Matija Lorbek, Florijan Hajnzič, Franc Roškar, Franc Rajšp, Franc Vajngrl, Franc Kraner, Alojz Močnik, Janez Paurič, Janez Žžek, Anton Bresnik, Peter Zemljič, Ignac Zemljič, Franc Caf.

Sv. Benedikt v Slov. gor. 6. apr. 1903.

Državni zbor.

Dunaj, 7. aprila 1903.

Proti dvoboju.

V zadnji številki »Slov. Gosp.« smo povedali, da je bila večina poslanske zbornice nezadovoljna z odgovorom, katerega je dal deželno brambovski minister grof Welsersheimb v zadevi prisilnega dvoboja med vojaki. Zato je sklenila poslanska zbornica, da se v bodoči seji, to je bilo 3. aprila, ki je zadnja pred velikonočnimi prazniki, začne

Listek.

Ob Veliki noči.

Maribor, dne 7. aprila.

Mlado toplo solnce se nam smeje z neba. Gospe in gospice že odpirajo solnčnike, da jim solnčni žarki ne potemnijo belih lic, gospodje in gospodiči pa potiskajo klobuke na čelo ter leno mežikajo izpod klobukov in se na ta način branijo proti vedno bolj vsiljivemu solncu. Krasna spomlad s toplim solncem je namreč prišla v naše kraje in se nastanila med nami.

Velika noč se bliža. In nam, ki nas je usoda zanesla proč od domače hiše, a nam še pustila tamkaj drage stariše, vzbuja se ob tem času neko staro hrepenenje z novo silo. Naša duša hrepeni ob tem času bolj ko drugokrat po stariših, po domačih poljih in livadah in po domačem obnebu...

Vsakokrat ob velikih praznikih nas vleče srce tje, kjer še najdemo svoje, kjer še najdemo nas ljubeča srca. Kako hudo je velike praznike prebiti v mestu, kjer si sam in zapuščen! Ljudje hitijo mimo tebe veselih ter srečnih obrazov. Le tuintam te kdo začudeno pogleda, kakor bi te hotel vprašati: Kaj hodiš tako sam in otožen okoli? Ali nimaš nikogar, da bi z njim veselo obhajal

praznike?...

Pač, imamo še stariše in k njim nas vleče srce! Vi otroci, ki vedno živite pri svojih roditeljih, vi ne poznate te moči, ki nas vleče domov k našim še živečim starišem. To je moč nepremagljiva, silovita in ah, tudi tako sladka...!

Še par dni... in pri njih bomo! Za dom pa se je treba čedno opraviti! Vsak izmed nas si oskrbi v to svrhu novo obleko ali poišče vsaj najboljšo. Ne radi nečimurnosti, mi moški vendar nismo nečimurni, ampak razlogi so celo drugi.

Bil sem vkljub temu, da sem dvanajst let dihal šolski prah po mestih, v žalostno slabih gmotnih razmerah, čeprav sem živel skrajno skromno in se odrekel celo razvadam, ki sem si jih smel v šolah dovoljevati. Obiskal sem doma stariše. Mati pogleda mojo suknjo, obraz ji postane resen, in vpraša me:

»Kako živiš?«

»Mati!« Zabilelo me je to sumničenje in pogledal sem ji odkritosrčno v oči.

»Potem pa se ti slabo godi?«

»Slabo, mati!« In njen obraz je postal žalosten.

Še par dni... in pri njih bomo! Kaka radost, ko se zagledamo, ko se pozdravimo pod domačim krovom! Mi otroci s kmetov sicer nismo vajeni, da bi se objemali in po-

ljubljali s stariši, kadar se po dolgem pre-stanku zopet pozdravimo ali kadar se poslavljam. To je že v naši kmetski odgoji, da se na zunaj kažemo bolj trde, a srce, srce... Ko pridemo k starišem, jim podamo roko ter si pogledamo oko v oko, kdo bi mogel izraziti v teh trenutkih našo notranjo srečo? Dobri, ljubi stariši, naša srca koprnijo po vas in neizmerno srečne se čutimo, ko vas zopet zagledamo!

Kako se človek spreminja! Bili smo še otroci in živeli smo pri stariših. Naša srčica so imela takrat še majhne želje! Mi vaški otroci smo čakali vsako leto Velike noči z veliko nestrpnostjo, in kaj mislite, zakaj? Stariši so nam pravili, o Veliki noči se blagoslovi zemlja in takrat smemo začeti — bos hoditi. Ah, otroška leta! Da smemo hoditi bos, v tem smo nekaj videli in našli srečo! A sedaj? Smehljamo se otroškim in otročjim hrepenenjem, ki so se nam tako lahko izpolnila, a... srečni nismo! Nobena naših želj se nam ne izpolni več...

Ljubi stariši, zopet je prišel čas, da po-hitimo k vam! In kaj nas vleče tako k vam? Vaša zlata srca, vaša ljubezen do nas, po tem koprnimo, to hočemo zopet uživati. Prijateljsko srce za prijateljskim srcem nas zapušča, vi nam ostajate neomahljivo zvesti! Povsod nas prezirajo in celo sovražijo, vi pa

razprava o ministrovem odgovoru. Ostro so prijemali poslanci Wagner, Bianchini, Pollinger in Grabmayer ministra radi odgovora. Predno se je sprejela nova bramborska postava, je minister obetal vse mogoče olajšave v vojaških bremenih; zdaj o tem nič več ne ve. Dr. Tollinger ga je hudo ožigosal, da se upa neresnico govoriti pred poslansko zbornico. Znani ukaz vojnega ministra, da vojaki ne smejo pristopiti k društvom proti dvoboju, se je tajno izdal, to je: ni se smel vsem očitno naznaniti. Minister pa trdi, da ni res, da bi se ne smel objaviti. Dr. Tollinger je pokazal pismo, na katerem je bilo zapisano, da je ta ukaz tajen. Kakor ni v tej zadevi minister držal besede, tako tudi v drugih rečeh ne moremo verovati njegovim obljubam, je zaklical poslanec Wagner. Dvoboj sta zagovarjala dva poslanca, eden izmed vsenemške, drugi izmed nemško-narodne stranke. Ko bi se bilo smelo glasovati pri tej stvari, bi bila pač ogromna večina poslancev vstala proti ministru, oziroma proti dvoboju. A po sedanjem opravičnem redu je izključeno pri razpravah o ministrovem odgovoru vsako glasovanje. Odsek, ki pripravlja nov pravilnik, predlaga, da bo snela zbornica pri takih razpravah skleniti: »odgovor se vzame na znanje«, ali pa: »se ne vzame na znanje.«

§ 14.

Zadnja leta sem si je vlada mnogokrat pomagala z znanim § 14, vsled katerega sme takrat, kadar ni državni zbor zbran, pa je huda sila, napraviti ukaze, katere sme sklepati le državni zbor. Leto za letom je na tak način vlada brez dovoljenja državnega zbora napravila državni proračun, ker se tega dela ni lotil državni zbor. Na Ogrskem je to nemogoče. Če ogrski državni zbor vladi ne dovoli pobirati davkov, jih tudi res pobirati ne sme. Zato so mnogotere stranke avstrijskega državnega zbora zahtevale, da se je izvolil poseben odsek poslanske zbornice, ki naj pretrsa, ali bi ne kazalo tudi v Avstriji odpraviti ta § 14. Odsek se je dolgo časa pečal s tem nasvetom. Slednjič je pa sklenil z enim glasom večine, da se odpravi ta paragraf. 13 glasov je bilo za odpravo, 12 za ohranitev. Vladi seveda to ni nič po volji, če se ji odvzame tolika moč, kakoršno je imela do sedaj. Toda predno pride ta stvar v obravnavo v zbornici, preteče še mnogo časa.

Pogodba z Ogrsko.

Odsek, ki je izvoljen za pogodbo z Ogrsko, se je pečal s to velevažno zadevo, a govorniki so naglašali eden za drugim, da je

pogodba slaba, na veliko škodo Avstrije. Predno se je začela podrobna obravnavo, se je predlagalo, naj se sploh ta obravnavo ne začne, temveč naj se vsa pogodba vladi vrne, kateri se naroči, da mora boljšo pogodbo z Ogrsko skleniti. Vsenemci so celo predlagali, naj se z Ogrsko ne sklepa nikaka pogodba, pač pa naj se Avstrija tesno zveže z Nemčijo. V dvema glasovoma večine se je sprejel predlog, naj se začne razprava o tej pogodbi: 17 glasov za, 15 proti tej razpravi. Ministrski predsednik dr. Körber je bil v silnih škripcih; skoro bi se bilo pokopalo njegovo delo. A predno se pogodba dožene, bo imel dr. Körber še mnogo pretrpeti.

Čehi.

Zadnjič smo poročali, da volilci na Češkem niso zadovoljni s svojimi mladočeškimi poslanci, ker so le-ti privolili, da se je začela obravnavo zastran ogrske pogodbe. Zdaj so pa nekateri češki poslanci razjasnili, da so s takim postopanjem edino pravo zadeli. Privolili so sicer v razpravo zastran ogrske pogodbe, s tem so pa vladi zvezali roke, da ne bo mogla z močjo § 14 sklepati te pogodbe. Mladočehi imajo še vedno oblast, da zaprejo to sklepanje, če jim vlada ne povrne jezikovnih pravic, katere jim je dal grof Badeni, pa zopet vzel grof Clary.

V gosposki zbornici

je bil v soboto na dnevnem redu krošnjarski zakon. Pri tej priliki se je ljubljanski knezoškof dr. Jeglič toplo zavzel za kranjske krošnjarje ter priporočal, da se novi zakon po možnosti ozira na krošnjarstvo na Kranjskem.

Dopisi.

Gradec. († Anton Vamberger.)

Zopet stojimo ob grobu lavantinskega duhovnika, zopet obžalujemo izgubo moža, katerega je Bog v najlepših letih poklical iz tega sveta. Rajni gospod Vamberger je bil blag značaj, priljubljen pri prijateljih in znancih, svoji težki službi pa popolnoma na mestu; njegovo izvrstno in naporno delovanje kot duhovnik in učitelj v prisilni delavnici v Messendorfu pri Gradcu je znal tudi deželni odbor ceniti, ko ga je imenoval pravim uradnikom istega zavoda in mu s tem plačo znatno zvišal.

Anton Vamberger se je porodil v Dragotincih, župnije Sv. Jurija ob Ščavnici dne 3. prosinca 1851. Šolal se je na gimnazijah v Celju in Mariboru ter je bil tudi gojenec kn.-šk. dijaškega semenišča. Po maturi je

nas ljubite! Ah, vi ste pač naši dobri, ljubi, zlati stariši! Mi se vračamo k vam! Bodite nam že naprej pozdravljeni!

Trdoglavneži.

Povestica iz hribov. (Konec.)

Pa sedaj se je zgodilo nekaj, kar je zadelo starega kakor strela z jasnega. Njegov starejši sin Jožef je postal vojak. Fant je bil vitek, raven in močan. Vtaknili so ga k železničnemu polku, sina, katerega oče je največji sovražnik železnice. In to je spravilo Marka v grozno jezo. Ali kaj mu pomaga? Gospodje niso vprašali za njegovo mnenje in Jožef je mrcal k svojemu polku.

Od začetka je mladega vojaka mučila domotožnost. Ker pa celi čas vse rane, pozabil je tudi Jožef na domačijo. Ker je bil bistroumen in priden, so mu gospodje prišli zvezdico. Ko je dokončal Jožef vojaška leta, svetoval mu je stotnik, naj vstopi v železnično službo. Za tako pridnega podčastnika bi se že našla primerna služba. Boljše je vendar imeti mesečno plačo v gotovih novcih ter biti na starost preskrbljen, kakor pa v najlepših letih hlapčevati in na stare dni stradati.

Jožefu se je to dopadlo ter je pisal očetu obširno pismo, v katerem mu je razvil svoje prihodnje načrte. Njegov trdni sklep je,

postati železničar in upa, da mu oče to tudi dovoli. Veseli se na skorajšnji odgovor in pozdravi vse tisočkrat.

Ko bi videli starca, ko so mu prebrali to pismo. Čelo se mu je zgubančilo kakor hudournik, njegove oči so sipale blisk in ustni ste se mu tresli. In zagomelo je . . . . To je bila sreča za Jožefa, da ga ni bilo zraven. Da odgovoriti mu hoče, pa tako, da mu za vselej preide veselje do železnice. Marko sicer ni znal pisati, ali njegova mlajša hči, ki v farovžu služi, je znala. Ko je prišla v nedeljo očeta obiskat, se je morala vsesti in pisati, kar ji je stari narekoval:

Ljubi Jožef!

Ker Ti nekaj nameravaš, česar jaz celo svoje življenje ne trpim, dam Ti na znanje, da Te več ne poznam in da ne smeš nikoli prestopiti praga moje hiše, ako greš k prok . . . železnici.

Tvoj oče Marko Oblak.

Pismo se je vkljub vsem prošnjam maternim odposlalo. Vez med sinom in očetom je bila pretrgana. . . .

* * *

In zopet je preteklo kake tri leta, kar se je dogodilo nekaj, da je zopet zavrela kri v Markovih žilah. Železničnega čuvaja, katerega hiša stoji tik vasi, so prestavili, in na

moral iti na tri leta k vojakom. Bogoslovje je študiral v Mariboru, novo mašo je pel l. 1878., ter kaplanoval 9 let v lavantinski škofiji. Ko pa je dobil mesto učitelja in duhovnega pastirja v prisilni delavnici, delal je neumorno med navno propalimi ljudmi skozi 16 let. In ravno letos v avgustu bi bil obhajal v svojem rojstnem kraju petindvajsetletnico svojega mašnikovanja — pa Večni mu je ukrenil drugače.

Že dolgo let ga je mučila nevarna srčna bolezen, iskal si je zdravja po raznih kopalniških, posebno rad je zahajal na Slatino, pa brez uspeha. Letos ga je bolezen posebno hudo prišla, dobil je še vodenico in 31. m. m. je izdihnil svojo blago dušo.

Kako so spoštovali našega rojaka v Gradcu, pokazal je njegov pogreb, ki je bil nad vse veličasten. Blizu 25 duhovnikov, mnogo visokih uradnikov, belo oblečene deklice in nešteta množica ljudstva je spremljala pokojnika k zadnjemu počitku.

Dasi počivaš daleč od ožje domovine, vendar se te hvaležno spominjamo, saj si na čast svoji domovini, saj si bil res dušni pastir v besede najlepšem pomenu. Trpel si veliko, le malo veselja si užil na zemlji, zato pa ti naj Vsemogočni da večno plačilo.

Radenci pri Kapeli.

Zadnjič je poročal »Slov. Gospodar«, da je neki piskrovez hodil s svojim »kšeftom« po našem okraju ter je na več krajih kakor slučajno naletel na ptujsko krito. Slednjič je pa ves žalosten obesil svojo »püto« na klin in se skrival v svoj kot. Zato, kakor je sam rekel, ker so njegovi sorojaki bolj zaverovani v ptujskega domotajca, kakor pa v svoje po duhu in krvi rodne brate. Tudi mi s sočutjem pomilujemo, pa ne piskroveza, ki je sedaj brez kruha, temveč one zaslepljene, kateri se dajo za nos in ušesa voditi od nemčurskih kramarjev. Vendar nas pa veseli, da piskrovez na svojem potovanju ni našel nobenega izmed mladine v »Šterčevo« cunjo zavitega. Tudi ni mogoče, gospod urednik, povedati, kako veselo je gledati našo mladino, ko se s celim srcem oklepa bralnega društva, kako se ob nedeljah polni bralna soba. Zakaj bi tudi ne? Tamkaj imamo vsakovrstnih dobrih časnikov po več iztisov na razpolago. Bogato obloženo knjižnico, poučno-gospodarske in zabavne vsebine, kar bi tudi starejšim posestnikom dobrodošlo. In še več; odbor nam priredi v letu poučne shode o gospodarskih rečeh in sicer: o sadjarstvu, vinarstvu, poljedelstvu, živinoreji itd. Da pa imamo kaj zabave, nam odbor uprizarja tudi gledališke predstave, petje in tombolo. Pristopimo torej tudi posest-

njegovo mesto je prišel — Jožef. Ni bil sam; mlado brhko ženico in cvetočega otroka, ki je komaj začel hoditi, je pripeljal seboj.

Jožef je bil trdoglavnež, kakor njegov oče, in ni veliko djal na pismo, ki mu ga je oče pisal, niti se ni poskušal z njim spraviti. Še naznanil mu ni, da je pred dvema letoma vzel v zakon pridno deklico. Sedaj pa, ko je bil doma, v njegovi rojstni vasi, krčilo se mu je srce, ako je pomislil, da se bo moral izogibati dobre matere, starega očeta, bratov in sester. Vrhu tega ga je pa žena vedno prisila in nagovarjala, naj se spravi z domačimi.

Jožef se da preprostiti in nastopi križev pot. Kake četrte ure pride razburjen in razkačen nazaj. Oče ga je odpravil kakor ničvredneža in mu pokazal vrata. Staremu se je še sovražstvo povečalo. Oče in sin sta se izogibala že od daleč.

Tako je tekel mesec za mescem. Nenaavadno snega bogata zima se je bližala h koncu. Solnčni žarki tajajo sneg in topel veter jim pridno pomaga. Majhni potoki nastanejo in tečejo po bregu in tu pa tam se pokaže črna pega zemlje. Voda se nabere in naraste v celo reko. Od dne do dne raste voda, pečine in drevesa neso valovi seboj ter delajo grozno škodo. Proga je pokvarjena na večih krajih in spodkopana, da je bila vsaj delj časa neporabna. Razni mostiči so

le še dočakala prvi petek v mesecu in zamogla še enkrat v čast presv. Srcu Jezusovemu sprejeti sv. popotnico. Ushšana je bila, bila je zadnji petek še sprevidena in po noči na to umrla. Pogreb njen je bil krasen, videlo se je, kako je bila — akoravno revna — vendar priljubljena. Belo oblečena dekleta so nosila njeno krsto, vse so za njo darovala sv. obhajilo, in še na pokopališču zapela ginljivo nagrobnico. Naj v miru počiva! Vi pa dekleta, pokazale ste, kako se med seboj ljubite. Združite se, združite, gojite medsebojno ljubezen, gojite ljubezen do sv. katolske cerkve, gojite ljubezen do svojega naroda. Dajte izgled mladenčem loške fare, med katerimi je toliko gnjilobe, toliko popačenosti, med katerimi vlada ljubezen do pijančevanja in ponočevanja, med katerimi se nahajajo, ki z veseljem prebirajo neumnosti ptujske krote »Štajerca« in neslanosti kranjskega »Rodoljuba«. Kjer mladenči nočejo začeti, tam stopite ve mladenke naprej in začnite delati v preroditev naše mladine. S ponosom bomo potem poročali o vašem življenju in delovanju. Širite med seboj dobre knjige in časopise in ne dajte se premotiti od nobena, ki vas bo zasmehoval in hotel odvrniti od pravega pota. E.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vesele velikonočne praznike!

Katol. polit. društvo v Kozjem. Na belo nedeljo, dne 19. aprila popoldne vršilo se bode zborovanje katol. političnega društva kozjanskega v narodnem trgu v Podsredi. V Podsredi še naše društvo ni zborovalo, zato se pričakuje zelo obilna vdeležba. Pride tudi naš drž. in dež. poslanec g. J. Žičkar. Natančneje vspeled objavimo prihodnjč.

Osebnosti. Okraj živinski nadzdravnik v Brezicah, g. Ivan Munda, je pridružen notranjemu ministrstvu ter dobi službo v Zagrebu.

Odlikovanje. Cesar je podelil zdravniku g. Luka Gradišniku na Vranskem zlati zaslužni križec.

V Mariboru je umrla dne 8. aprila po kratki boleznii blaga gospa Terezija Meškova. Pogreb bo danes popol. ob 5. uri. Bila je narodna gospa in vzgojila svoje otroke v narodnem duhu. Blag ji spomin!

Med tem je Jožef iz rjuh in drugih reči zvezal vrv in vrgel jeden konec v čoln. Nato je podal očetu najprej otroka, potem pomagal ženi, nazadnje pa vstopil sam. Nato so odjadrali na nasprotno stran.

Tam, ko so prišli na suho, ko so bili izven nevarnosti, padla sta si oče in sin v naročje. Marku se je v tem trenutku zdelo, kot bi mu ljubi Bog prvorojenca zopet podelil. Potem je objel sinaha in otroka, ter podal Tonetu roko in se mu prisrčno zahvalil za pomoč. Tudi Jožef in njegovi so se mu zahvaljevali, on pa je rekel: »Pustite, pustite! Pravi prijatelj rad drugemu pomaga, ako le more. Najbolj me veseli, da ste se obe trdi glavi omehčali.«

Glasen hrum. Vsi se ozrejo proti oni strani in vidijo, kako se je čuvalnica podrla. V zadnjem trenutku je toraj prišla pomoč. »Bog ne zapusti svojih, ako na njega zaupajo«, rekla je mlada žena in hvaležno pogledala proti nebu. »In to vodo nam je poslal sam Bog, da spravi očeta in sina.« Oče in sin si nemo stisneta roke, kot bi hotela reči: »Nobena moč na zemlji naju ne loči več.«

Mariborske novice. V četrtek 2. t. m. dopoldne ob 10. uri so blagoslovili mil. knez in škof v prisotnosti vseh vojaških in posvetnih dostojanstvenikov na stolnem trgu spomenik desetnika Karlik, ki je l. 1809 po hrabrem boju na tem mestu padel. — Istega dne so se stepli fantje, ki so prišli v Maribor k naboru, v tržaški ulici. Pri tem jih je bilo več ranjenih. Ko je prišla policija ter hotela narediti mir, se je policajem zoperstavil posestniški sin Janez Kac iz Skok, kateri je bil aretiran. — Iz zaprtega stanovanja strojevodja Kokola je bilo ukradenih 50 kron denarja, srebrna ura, zlata ženska ura in dolga zlata verižica. Tata je že policija izsledila. — V ponedeljek popoldne je začel goreti gozd blizu Kamnice. Došli požarni brambi iz Maribora in Kamnice ste pogasili ogenj ter zaprečili večjo škodo. Sumi se, da so otroci zažgali suho travo na obrobku gozda. — Vojaškega beguna Jožefa Hölzl, ki je ušel od 27. domobranskega polka in ki je izvršil v Celju in Mariboru več tatvin, so prijeli v ponedeljek zvečer. — Posestnik Jožef Dimnik iz Grušove je bil aretiran v soboto 5. t. m., ker se je zoperstavil policaju in ga psoval. — Znorela je 60letna Frančiška Kulavič, vdova sodnijskega pristava. — V sredo 8. t. m. je umrl 70letni Janez Šmirmaul. — Hišniku Antonu Cehner v Tegetthofovi ulici je bila ukradena hranilna knjižica glaseča se na 600 kron in 40 kron denarja. Cehner je opazil tatvino še le v nedeljo 5. t. m. ter je takoj naznanil policiji. K sreči je tat še le 200 kron vzel iz posojilnice. Na sumu je neka slabo znana ženska, ki je stanovala pri Cehnerju. — V nedeljo, dne 5. t. m. so zaprli ključavničarskega učenca Rudolfa Korco, ker je kradel svojemu mojstru Sinkoviču orodje. Korca je že zavoljo tatvine predkaznovan. — Iz tukajšnje kaznilnice je ušel Peter Ozmeč, rojen l. 1871 v Stroški vasi, okraj Ljutomer, posestnik v Koprivi na Ogrskem. Oblečen je v kaznilnično obleko. — 4. apr. je ukradel znani tat Jožef Hölzl natakariči Ani Zemljč v stolni ulici dolgo zlato verižico in 10 kron denarja. Ko so Hölzl prišli, niso našli samo teh stvari, ampak tudi drugo ukradeno, medtem hranilno knjižico čez 160 kron glasečo se na ime Krainc. — Uradnikovi soprogi gospej Skala je ukradel znan tat v noči na 5. t. m. iz zaprtega kurnika pet kokoši. Policija, kateri je to takoj naznanila, je tatu že na sledu. —

Iz mariborske okolice. Okraj šolski svet za mariborsko okolico je izrekel g. Ant. Godecu, učitelju v Lembahu pri Mariboru, pohvalno priznanje za dobre uspehe, katere je dosegel v šoli glede na pouk in vzgojo svojih učencev. To je tisti učitelj, katerega je »Štajerc« pred kratkim tako nesramno napadel. S takim priznanjem se ne more ponášati vsak učitelj, tedaj pač jasen dokaz, kako grdo je lagal omenjeni list. — Stariši, ne dajte se preslepti, ampak pošiljajte svoje otroke v isto šolo, kjer se več nauče, kjer slišijo veliko koristnega za poznejše življenje, kjer se pa tudi tako nemški uče, da ta jezik res lahko kedaj rabijo; ta šola pa je v Lembahu.

Smrt poštnega pota. Poštni pot za Kamnico in Sv. Križ pri Mariboru Jožef Štok je izgubil v soboto 5. aprila 410 K, katere je vzdignil na pošti za ljudi, ki so mu izročili poštno nakaznico. Vsled te nesreče je bil tako obupan, da je zapustil zvečer svoje stanovanje, vzel revolver in se odpeljal na Pragersko. Od tam je pisal svojim sorodnikom, da si hoče zavoljo izgube denarja vzeti življenje. Štok ni oženjen, star 26 let ter je znan kot priden in zanesljiv mož. Kakor se je izvedelo, je Štok izgubil denarje pri opekarni blizu Kamnice. Našli sta ga dve ženi. Edna ga je pobrala ter obljubila drugi del denarja, ako bode molčala. Ker pa ni druga nič dobila, šla je k občinskemu predstojniku v Rošpahu ter mu vse izdala. Orožniki so kmalu prijeli nepošteno žensko ter našli pri nji celi znesek razven nekaj kronic, katere je že zapravila. Kakor poroča ljub-

ljanski časopis, se je Jožef Štok ustrelil v nedeljo ob 8. uri zjutraj v tivolskem gozdu v Ljubljani. Zadel se je v srce ter bil takoj mrtev. Pri njem so našli pismo, v katerem pravi, da se je ustrelil zato, ker je izgubil uradni denar.

Mesec mrkne dne 11. t. m. ob 11. uri 40 min. po noči. Mrknjenje se bo videlo tudi pri nas.

Službe cestarjev so razpisane, dve pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru, edna pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju. Prošnje se morajo vložiti vsaj do 15. maja 1903.

Ogenj. 24. m. m. je zgorela kočja posestnika Andreja Rožanc v Tratni pri Celju. Koča je bila lesena in s slamo krita ter vredna komaj 100 kron, zavarovana pa je bila za 600 kron. — V Imenem je zgorela 29. m. m. viničarija Janeza Veršec, v kateri je stanoval viničar Matijas Peperka. Zažgal je 4letni sin viničarja, ko se je igral z uzi-galicami. Lastnik hiše ima škode okoli 2000 K, viničar pa čez 250 kron. Hiša je bila zavarovana za 600 kron. — V sredo, 1. aprila je uničil ogenj hišo in gospodarsko poslopje Marije Petek v Gornji Ložnici. Zgorelo je tudi pohištvo in gospodarsko orodje. — V ponedeljek, dne 6. aprila ob 5. uri popoldne so se vnele saje v dimniku pri Ant. Medvedu v Hotinji vasi pri Mariboru in v par minutah je bila cela s slamo krita hiša v plamenu. Rešila se je komaj le živina in vse drugo mu je zgorelo. Zavarovan je za 2200 K, pa škode ima čez 4000 K. Ker je gostilna gosp. Franca Primec le 5 metrov oddaljena in čeravno je z opeko krita, je bila naglo v plamenu in iz podstrešja ni bilo mogoče nič rešiti. Zavarovan je za 2000 K, škode pa je 3000 K. Gospodarskega poslopja Fr. Marčinko tudi ni bilo mogoče rešiti niti blizu priti. Zavarovan je za 1000 K, škoda pa znaša 2000 K. Hiša in hlev sta oddaljena 6 metrov in po napornem trudu se je posrečilo, da se je rešil strop in slamnata streha, ki je tu pa tam že okoli 10 minut gorela. Branilo in polivalo se je neumorno in v trenutku, ko je bila sila največja, prihitela je požarna bramba iz Rač ter gorečo streho pogasila in s tem preprečila, da niso še štiri druge hiše pogorele. Zato se slav. rački požarni brambi in posebno podnačelniku g. Št. Srnko zahvalimo, da je bil tako hitro na mestu nesreče ter nas rešil tako velike nevarnosti. Prihitele so tudi slav. požarne brambe iz Frama pod vodstvom g. Mirko Krajnc s 16 možmi, iz Hoč pod vodstvom g. I. Breganta s 14 možmi in iz Maribora pod vodstvom g. Ratzeka z dvema brizgalicama in 18 možmi. G. Bäuerle, kot ranocelnik iz Maribora, je dve deklici obvezal, katerima je padlo tramovje in opeka na glavo ter ju ranilo. Vse požarne brambe so gasile dve uri. Ljudje so vsem jako hvaležni. Velike zasluge imajo tudi gg. orožniki, g. oskrbnik grajščine v Račah in vsi domači in tuji, ki so pridno pomagali. Zato vsem v imenu ponesrečenih in občine najprisrčnejša zahvala in Bog Vam povrni! Franc Pišek, župan.

Zavedna slovenska dekleta. Iz Sv. Benedikta v Slov. gor. nam je poslalo tudi 36 lastnoročno podpisanih deklet sledečo izjavo: Podpisana dekleta velike župnije Sv. Benedikta v Slov. goricah smo izvedele po »Slov. Gospodarju« in »Našem Domu«, da so mariborski Nemci v »Marburger Zeitung« imeovali slovenski narod narod morilcev, roparjev in ljudožrcev. Tako še menda nikdar ni bil žaljen kak narod od drugega. Iz dna užaljenega srca ugovarjamo takemu razžaljenju ter očitno izjavljamo, da smo poštna dekleta pošteni slovenskih starišev. Če je pa katero slovensko dekle slabo, pokvarili ste je vi Nemci v vaših nemških mestih.

Spodnja Novavas pri Slov. Bistrici. Bila je volitev 6. t. m. pri nas za občinski zastop. Nasprotna stranka je napela svoje moči do skrajne sile. Pritirala je vse svoje pristaše od blizo in daleč, njim na čelu pa je stal Stiger, mož dobro poznat kot strasten nemški nacijonalec. Ko se je pri zadnji ple-

Alojzij Pintar,

trgovec v Slovenski Bistrici,
 priporoča cenjenemu občinstvu celega okraja vsakovrstna zanesljiva kaljiva **semena**, posebno pravo, čisto štajersko deteljno seme. Barthelov prašek za živino in svinje, kranjsko redilno štopo itd. 144 4-4

Posojil. in hranil. društvo pri Sv. Emi

vabi svoje ude k

redn. občnemu zboru

ki se bode vršil 191 1-1

dne 19. aprila t. l. ob 4. uri popoldne
 v uradni sobi, Sv. Ema št. 1.

Dnevni red: 1. Potrjenje računa za l. 1902. 2. Izvolitev načelstva in nadzorstva. 3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Najboljše in najcenejše

blago!

Priporočam mojo veliko zalogo:

Sukno za obleko 120 cm široko od 30 kr. naprej. — **Črni kašmir**, gladek, rožnat, meter po 60, 70, 80 kr. in naprej. — **Črn atlas-satin**, meter 35 kr. — **Pisan atlas satin** meter 30 kr. in naprej. — **Tiskplatno** (druk) levantin, cefir jako po ceni. — **Svileni robci**, jako lepi, *od 80 kr. do 180 gld. in naprej. — **Sukno za moško obleko** meter od 50 kr. do 450 gld. — **Črn kangarn** od 90 kr. do 5 gld. — **Tkanina** za hlače od 50 kr. do 1 gld. — **Kos platna** 22 metrov dolg 3-25 gld. — **Kos domačega platna** 23 metrov dolg 4 gld. — **Kos rumburger** platna 23 metrov dolg 485 gld. — **Kos korvenus** - platna 23 metrov dolg 490 gld. — **Vojaško** platno meter po 19 kr. — Rjuha 60 kr.

20% ceneje kot pri vsakem konkurentu!

Samo dobro blago! 185 3-2

Karol Soss

Tegethoffstrasse št. 9.

Anton Viher,

194 5-1

mizarski mojster

v Mariboru, Koroške ulice 31

absolvent strokovne šole v Gradcu, se priporoča veleč. duhovščini in veleč. p. n. občinstvu v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov kakor duri, okenj, portalov, stropov itd. Kompletne uprave za cerkve, šole in zavode, za stanovanja, vile, hotele, urade kakor tudi prodajalne. Vlaganje parketnih in lesenih tal.

Točna postrežba in nizke cene.

● Originalni vzorci so vedno na razpolago. ●

Vsaka beseda
 stane 2 v.

Najmanjša
 objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vln.

Vsaka beseda
 stane 2 v.

Večkr. objava
 po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravištvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Hiša s tremi sobami, 2 kuhinjama ter kletjo, 2 drvarnicama, nekaj trsja ter njivo tik hiše v Mariboru, Triesterstrasse, se proda za 4000 gld. Vknjiženih lahko ostane 1700 gld in drugo se izplačuje v obrokih. Več pove lastnik Franc Bukšek, gostilničar na Gornjem Bregu pri Ptuj. 181 3-2

Malo posestvo se proda, oddaljeno je 20 minut od mesta Ptuj, leži na lepem kraju, tikoma okrajne ceste in je sposobno za vsakoršni obrt. Trgovina že več let obstoji z dobrim uspehom. — Naslov pove upravištvo lista. 163 3-3

Fonograf, skoro popolnoma nov, se proda po ceni. Ponudbe sprejema upravištvo. 162 3-3

Posestvo, ki meri 3 orale, njive, vinograd, sadonosnik. blizu celike ceste, pri Pesniškem kolodvoru pri Mariboru, se proda. Več pove Franc Šebot na Pesnici. 195 2-1

Nova hiša s 3 sobami, 2 kuhinjama, 10 minut od Maribora, 12 let davka prosta, se zavoljo preselitve takoj proda

za 2600 gld. Vpraša se pri g. Novaku v Mariboru, Bergstr. 8. 192 2-1

Stare stenske šablone proda po ceni Franc Kolar, slikarski mojster v Mariboru, Viktringhofgasse 20. 189 3-1

Zidana hiša z gospodarskim poslopjem, z velikim vinogradom, zraven tudi njive in velik sadni vrt, se takoj proda v Spod. Št. Kungoti pri Pesnici, občina Rošpah. Vpraša se v Gornjih Hočah št. 30 pri Vederniku. 193 3-1

Hiša s petimi sobami, sadonosnikom, vrtom, 1 oral njive in 2 svinjskima hlevoma, se proda v Studencih pri Mariboru št. 18. 179 (1-1)

V najem se išče.

Majhna trgovina za špecerijsko blago s stanovanjem, v kakem predmestju se išče v najem. Ponudbe naj se pošljajo na upravištvo lista. 172 3-2

Proste službe.

Slikarskega učenca sprejme takoj Jurij Kos. Pošta Sv. Trojica v Sloven. gor. 170 3-3

Razno.

Oddaja dela. Pri Sv. Marjeti na Drav. polju se bo pri zgradbi novega šolskega poslopja oddalo zidarsko, mizarsko in tesarско delo. Kdor želi to delo prevzeti, naj se oglasi do nedelje, 25. aprila. — Za načelnika: Jože Finžger. 188 1-1

Poljski malec

(gips) 106 12-6

ki je priznано dobro gnojilo
 priporoča

M. Berdajs v Mariboru.

L. Buchta,

izdelovatelj rokavic in
 bandažist, v Mariboru,

Šolska ul. 2 — Schulgasse 2
 prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča
 dela in popravila kakor tudi snaženje. Vse
 zelo po ceni! 118 4-4

V najem se da

lepo stanovanje

s tremi sobami in kuhinjo blizu
 cerkve pri Kapeli, pol ure od
 postaje kopališče Radenci. Pojas-
 nila daje T. Pušenjak, nadučitelj
 na C v enu p. Ljutomer. 190 3-1

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in str. v; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lепенka, trsje za obijanje stropov (šterje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrebnihih krišev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Tovarna za opeko in peči

F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine 125 10-5

zarebane strešne opeke

(Strangfalz - Dachziegel)

rudeče in črne in

glinastih pečij

Na željo pošljemo drage volje **vzorke** in nastavimo **najnižje cene.**

Solidna, dobra in točna postrežba.

I. F. PAYER, 158 10-3

kamnoseški mojster v Mariboru,
Kokoschinegg- in Hilariusstrasse.

Predno se kdo odloči za nakup nagrobnega kamena, naj se prepriča o moji ceni ter si naj ogleda mojo veliko in raznovrstno zalogo

čez 100 izgotovljenih in zelo lepih nagrobnih kamenov.

Vsakomur dam vedno uljudno pojasnila ne da bi ga silil k nakupu. Priporočam se tudi v izdelovanje vseh v mojo stroko spadajočih kamnoseških in kiparskih del posebno altarje, krstne kamne, obhajilne klopi ter poslužim radovoljno z vzorci in proračuni.

Zelo solidna postrežba pri nizkih cenah!

Semena! **Semena!**

Vse vrste

travnega semena

kakor tudi deteljsko, gozdno in zeliščno seme v izvrstni kvaliteti, ki imenitno klije, priporoča za najnižjo ceno 105 12-6

M. Berdajs,

Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor
na Sofijnem trgu.

Veliko zalogo

razglednic za veliko noč

komad 10 vin.	lično in fino izdelane priporoča	komad 10 vin.
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.		

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotletnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog **17 milijonov K.** Rezervni zaklad **nad 400.000 K.**

Mestna hranilnica ljubljanska

320 10 na Mestnem trgu

z raven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi red pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dožnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.

Oznanilo.

Dne 20. aprila 1903 dopoldne ob 8. uri eventuelno poslednje dneve se bode prodajala zapuščina župnika Martina Lapuh pri Sv. Barbari pri Mariboru potom prostovoljne sodnijske dražbe. Zapuščina obstoji iz naslednjih premičnin: živine, gospodarskega orodja, pobištva, več hektolitrov vina, sodov itd., ki se bodo oddajale za ali pa čez cenilno vrednost proti takojšnjemu izplačilu in odstranjenju. 187 1-1

C. kr. okr. sodnija Sv. Lenart v Sl. gor., oddelek I.,
dne 30. marca 1903.

Dr. Kronvogel.

pri Mariji lurški

P. SREBRE,

Maribor. Tegetthoffova ul. 23. Maribor.

Mnogovrstna zaloga pohištva,

129
12-5

poliranega, iz orehovega lesa in poliranega mehkega lesa; **zofe, divani, matraci, žični matraci,** posteljne **vloge, preproge, zastori, odeje, rjuhe, perje** in puh za podzglavnike, **brisalke, kuverte** in namizne **prte.**

Raznovrstno blago

za moške in ženske obleke. Sukno za talarje in cele obleke za velečast. gospode mašnike.

Vse zelo po ceni!

pri Mariji lurški

Oznanilo

za sklicevanje zapuščinskih upnikov.

Pri c. kr. okraj. sodniji Sv. Lenart v Sl. gor. morajo naznaniti vsi tisti, ki imajo kakšno terjatev na zapuščini dne 18. marca 1903 pri Sv. Barbari pri Mariboru umrlega župnika Martina Lapuh, vsaj do 5. maja 1903 predpoldne do 9. ure svoje terjatve osebno ali pa pismeno; sicer izgubijo po izplačanju naznanjenih terjatev vso pravico na zapuščino, razuu če jim pristoji zastavna pravica.

C. kr. okr. sodnija Sv. Lenart v Sl. gor., oddelek I.,
dne 30. marca 1903.

Dr. Kronvogel.

186 1-1